

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Minister VWS

Deadline: 14 april 2020

**Directoraat Generaal
Langdurige Zorg**
Directie Jeugd
Team3

Ontworpen door
5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

Datum

9 april 2020

Kenmerk

673222-204166-J

Zaaknummer

204166

Bijlagen

1. Inventarisatie van relevante professionals.
2. Statement jeugdprofessionals.
3. Statement JB pilot West Brabant West

nota

(ter beslissing) Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling tijdens de corona-crisis

Paraaf directeur DBL2 dij acc. 10/4	5.1.2e	12/4	5.1.2e
---	--------	------	--------

1 Aanleiding voor deze nota

Met deze nota willen we u namens DMO en Jeugd informeren over de extra inzet gericht op zorgen over huiselijk geweld en kindermishandeling tijdens de corona-crisis, zoals in de call van 7 april is afgesproken. Dit doen we aan de hand van:

- a) Campagne voor slachtoffers en omstanders en lopende communicatie acties;
- b) Instructie naar professionals;
- c) Afweegkader afleggen huisbezoeken door o.a. Veilig Thuis, jeugdbescherming en de jeugdzorg;
- d) Ondersteuning door luisterlijnen;
- e) Overige (beleids)acties.

2 Beslispunt

- Indien u akkoord bent met uitvoering van deze extra inzet, wilt u hiervan een samenvatting in de brief aan de Kamer voor het volgende debat (donderdag)?
- We zullen u over twee weken opnieuw informeren over deze extra inzet.

3 Samenvatting en conclusies

a. Campagne: slachtoffers en omstanders:

- Via Dco ontvangt u binnen een week een voorstel voor een campagne 'Huiselijk geweld en kindermishandeling in coronatijd', met als onderdelen:
  - Benutten van ingekochte campagnetijd;
  - Flyers voor verspreiding op plaatsen als wachtkamers, apotheken en supermarkten en via maatschappelijke organisaties. Daarnaast zullen we andere plekken verzinnen waar mensen in crisistijd nog wel komen of hoe we deze flyers aan huis krijgen.

- Inzet van influencers, waaronder 5.1.2e en 5.1.2e . Dit voorstel wordt later ook voorgelegd aan het NKC.

Directoraat Generaal
Langdurige Zorg
Directie Jeugd
Team3

Kenmerk
673222-204166-J

Lopende communicatie acties:

- Digitale 'onepager' is gepubliceerd in coronastijl: 'Wat kan je doen bij spanningen thuis?'. Deze wordt gedistribueerd via zoveel mogelijk (online) kanalen en social media.
- Afsproken in het 'coronaoverleg jeugdsector Zorg voor de Jeugd' is dat het NJI contact zoekt met lokale en regionale media (heeft grootste bereik) en social media om ouders te bereiken.
- Daarnaast wil het NJI 'frontberichten' maken, korte interviewtjes (al dan niet op film) met ouders, kinderen, professionals en beleidsmakers, die makkelijk te delen zijn via sociale media.
- Daarnaast leggen we via het NJI een bestand aan van professionals, ouders, kinderen/jongeren, beleidsmakers die inzetbaar zijn voor landelijke pers.

b. Instructie aan professionals

- VWS maakt o.a. samen met het NJI en het RIVM een instructie/factsheet aan professionals gericht op het opvolgen van de meldcode in deze tijd.
- Verspreiding van instructie/factsheet vindt plaats via beroepsverenigingen en werkvelden die een netwerk hebben met kwetsbare kinderen en volwassen (zie bijlage 1) en andere kanalen zoals het NJI, NCJ, Movisie, Geweld hoort nergens thuis. Op www.NJI/coronavirus is daarnaast informatie, richtlijnen, tips per beroepsgroep/werkveld geclusterd.

c. Afweegkader afleggen huisbezoeken (o.a. VT, JB & Jeugdzorg)

- Gecoördineerde actie is verder nodig met bredere jeugdveld, lokale teams, VT, JB, onderwijs en de jeugdgezondheidszorg om kwetsbare gezinnen goed in beeld te krijgen en te houden. Dus ook de gezinnen die nog geen hulp of maatregel ontvangen, maar wel kwetsbaar zijn (of door de crisis zijn geworden). Dit vraagt een proactieve houding van onderwijs, kinderopvang, jeugdgezondheidszorg en gemeenten. Hiertoe ondernemen we de volgende gezamenlijke acties:
  - Het committeren aan een gezamenlijk afwegingskader jeugd (0-18/23). Dit afwegingskader staat op NJI website.
  - Vanuit de beroepsverenigingen in de verschillende sectoren de bestaande richtlijnen specificeren, waarbij congruentie en consistentie met afwegingskader jeugd wordt geborgd.
  - Vanuit de branches beleidskaders opstellen om hulpverleners te faciliteren om wat in de afwegingskader en richtlijnen wordt beschreven te kunnen uitvoeren.
- Er is geïnventariseerd welke type professionals een netwerk hebben met (kwetsbare) kinderen, ouders en volwassenen (partnergeweld) (zie bijlage 1). Uit de inventarisatie blijkt dat elke type beroepsgroep/werkveld een richtlijn heeft en deze is aangepast op Corona. De partijen in het veld zijn continu bezig om richtlijnen te verbeteren.
- Deze week is het NJI gestart met het naast elkaar leggen van deze richtlijnen (jeugd en volwassenen) en wordt nagegaan welk handelingsperspectief hierin wordt geboden ten aanzien van signaleren van onveiligheid, en of deze op elkaar aansluiten.

Hoe wordt proactief signaleren op onveiligheid uitgedragen?

- Artsencoalitie kindermishandeling en huiselijk geweld roept alle artsen op om actief te vragen naar de thuissituatie en hulp aan te bieden bij kinderen en volwassenen in kwetsbare situaties.
- In de herziene richtlijn van de GGZ en COVID-19 is expliciet de kindcheck, het bespreken van de gezinssituatie en de mantelzorgverlening opgenomen. Dit is normaal al van groot belang bij volwassenen in zorg bij de GGZ, en juist nu nog meer. In het 'Corona Crisis Overleg GGZ' is afgesproken dat de V&VN nagaat hoe de GGD'en handelen in het kader van onveilige thuissituaties, of zij hierin ook een signalerende functie hebben.
- De samenwerkende beroepsverenigingen Zorg voor de Jeugd, vertegenwoordigd in het 'Coronaoverleg jeugdsector Zorg voor de Jeugd' hebben een gezamenlijk een statement uitgebracht: 'wij blijven zo goed mogelijk hulpverleners: juist nu' (zie bijlage 2). Dit statement wordt uitgewerkt tot een afweegkader voor professionals (zie punt c).
- De onderwijsraden (PO/VO) en AVS (schoolleiders) hebben hun achterban oproepen om open en ogen goed open te houden en proactief te handelen, juist nu terwijl je als leraar op afstand zit. Op 9 april is door de AVS, PO-raad en VO-raad, met subsidie van VWS, de app meldcode onderwijs gelanceerd. De app helpt onderwijsprofessionals bij het signaleren van problemen en maakt het makkelijker en laagdrempeliger om advies te vragen/melden bij Veilig Thuis.
- De Associatie Wijkteams heeft haar leden oproepen dat het kind in de afweging voorop moet staan. Dus niet alleen huisbezoek in acute nood.
- De BGZJ heeft toegezegd een soortgelijk oproep naar de instellingen te sturen.
- De GI's geven aan dat de zorg doorloopt. JenV doet deze week een aanvullende belronde bij de RvdK en langs alle GI's. Hierin wordt o.a. gevraagd in hoeverre het de GI lukt om adequaat uitvoering te geven aan JB/JR-maatregelen, welk coronabeleid er door de GI wordt gevoerd (bijv. met betrekking tot huisbezoeken, overleggen met hulpverlening, omgangsregelingen, crisissituaties). Op basis van deze belronde volgen aanvullende acties, met als doel om tot een gecoördineerde proactieve aanpak te komen om de veiligheid in de gezinnen te waarborgen.

d. Ondersteuning door luisterlijnen

- MIND-korrelatie landelijk is op ons verzoek bereid om bij spanningen thuis en bij opvoedvragen laagdrempelig professioneel te adviseren. MIND-korrelatie gaat ook in het weekend hiervoor open.
- Kindertelefoon en Luisterlijn zijn beschikbaar voor een luisterend oor en als mensen stoom willen afblazen en hebben afspraken met VT hoe te handelen bij mishandeling en of geweld (driegesprekken).
- Veilig Thuis heeft in aantal regio's een app ontwikkeld om makkelijk in contact te komen met Veilig Thuis, bovendien loopt een verkenning naar een landelijke chat/sms/app functie van Veilig Thuis.

e. Overige (beleid)sacties

- Er is nu noodopvang en begeleiding door school, kinderopvang/gastouderopvang voor kwetsbare kinderen. Regie ligt hiervoor bij gemeenten. Leerplichtambtenaren, jeugd- en gezinscoaches, jeugdhulp en wijkteams worden de komende tijd ingezet voor deurbesochten bij leerlingen, waarbij zij ook kijken welke (onderwijs)begeleiding- en eventueel – opvang nodig is voor leerlingen. De informatie die zij vanuit

Directoraat Generaal
Langdurige Zorg
Directie Jeugd
Team3

Kenmerk
673222-204166-J

scholen ontvangen, is hierbij cruciaal; leerlingen kan zo eerder de juiste hulp worden geboden. VT heeft op verzoek hiertoe een handreiking gemaakt voor leerplichtambtenaren.

- Er zijn vanuit het jeugdveld en met name de kinderartsen nog veel vragen over specifieke groepen en onderwijs/opvang. Het betreft onder meer kinderen met ontwikkelingsachterstand, met een kinderbeschermingsmaatregel, met een chronische ziekte etc. Gewerkt wordt aan een apart afweegkader.
- Sinds 6 april kunnen o.a. professionals in de jeugdzorg en de GGZ worden getest, bij klachten die wijzen op COVID-19. In de praktijk blijkt het lastig om toegang te krijgen.
- Voorbeelden uit het buitenland worden verkend (zie ook toezegging in debat 8 april):
  - Codewoord voor apothekers: zowel apothekers als politie/VT/vrouwenopvang staan hier open voor. In Rotterdam is al de eerste vrouw geweest die het woord heeft gebruikt. Wel zijn er veel verschillen tussen bijvoorbeeld Frankrijk en ons land in aanpak huiselijk geweld en er zijn ook risico's/bezwaren;
  - App's en chatfuncties: verkenning of er een chatfunctie/app/sms voor VT op landelijk niveau mogelijk is;
  - Andere voorbeelden, zoals opvang in hotels, zijn in Nederland nog niet nodig, er is genoeg opvangcapaciteit. Dit blijven we monitoren.
- Crisisfondsen voor kwetsbare kinderen wat helpt met allerlei producten die nu noodzakelijk zijn voor extra ondersteuning en speelgoed voor kinderen in kwetsbare gezinnen.
- In regio's zoals Zuid-Limburg en Arnhem hebben Burgemeesters hun inwoners per brief geïnformeerd over waar ze binnen hun regio terecht kunnen voor hulp bij spanningen.
- De Jeugdbeschermingspilot in West Brabant West pakt veiligheidsvraagstukken rond jeugdigen collectief op vanuit Veilig Thuis, lokale teams, RvdK en de GI's collectief via de Veiligheidsteams (zie bijlage 3). Goede voorbeelden als deze delen we op de website van het NJI.
- VT heeft een campagne gelanceerd i.s.m. VICE en De Bovengrondse via een poster. Met deze campagne willen ze mensen in een kwetsbare positie laten weten dat er hulp is en omstanders oproepen om in actie te komen.

**Directoraat Generaal
Langdurige Zorg**
Directie Jeugd
Team3

Kenmerk
673222-204166-J

5.1.2e

5.1.2e